

102de vergadering

Dinsdag 6 september 2005

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Weisglas

Tegenwoordig zijn 140 leden, te weten:

Van Aartsen, Aasted Madsen-van Stiphout, Adelmund, Albayrak, Algra, Aptroot, Arib, Van As, Atsma, Azough, Van Baalen, Bakker, Balemans, Van Beek, Blok, Blom, Van Bochove, Boelhouwer, Van Bommel, Bos, Brinkel, Bruls, Buijs, Bussemaker, Van de Camp, Çörüz, Crone, Van Dam, Depla, Dezentjé Hamming, Van Dijk, Dijksma, Dijsselbloem, Dittrich, Douma, Dubbelboer, Duivesteijn, Duyvendak, Eerdmans, Van Egerschot, Eijsink, Eski, Ferrier, Van Fessem, Fierens, Van Gent, Gerkens, De Haan, Halsema, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heemskerk, Van Heemst, Herben, Hermans, Hessels, Van Heteren, Van Hijum, Hirsi Ali, Hofstra, Ten Hoopen, Huizinga-Heringa, Jager, Joldersma, Jonker, Jungbluth, Kalsbeek, Kant, Karimi, Koenders, Koomen, Koopmans, Kortenhorst, Koşer Kaya, Kraneveldt, De Krom, Kruijsen, Van der Laan, Lambrechts, Lazrak, Lenards, Van Lith, Luchtenveld, Marijnissen, Mastwijk, Mosterd, Nawijn, De Nerée tot Babberich, Noorman-den Uyl, Van Oerle-van der Horst, Omtzigt, Örgü, Ormel, De Pater-van der Meer, Rambocus, Roefs, Rouvoet, Samsom, Van der Sande, Van Schijndel, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spies, Van der Staaij, Sterk, Straub, Stuurman, Szabó, Tichelaar, Timmer, Timmermans, Tjon-A-Ten, Varela, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verburg, Verdaas, Vergeer, Verhagen, Vietsch, Visser, Van der Vlies, Vos, Bibi de Vries, Jan de Vries, Klaas de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Weekers, Weisglas,

Wilders, Van Winsen, De Wit en Wolfsen,

en de heer Balkenende, minister-president, minister van Algemene Zaken, de heer Remkes, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer Donner, minister van Justitie, mevrouw Dekker, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, de heer Brinkhorst, vice-minister-president, minister van Economische Zaken, de heer De Geus, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de heer Hoogervorst, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en de heer Pechtold, minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Van Dijken en Leerdam, wegens ziekte, de gehele week;

Weisglas, voor de avondvergadering en de rest van de week, wegens het bijwonen van een vergadering van Kamervoorzitters in New York in de Verenigde Staten.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Geachte medeleden. Aan het begin van deze vergaderweek wil ik iets zeggen over de grote ramp die New Orleans in de Verenigde Staten en de wijde omgeving van die plaats heeft getroffen. Hoewel delen van de stad uit voorzorg werden geëvacueerd, overtrof de orkaan Katrina toch alle voorspellingen, zeker toen twee dagen later de dijken doorbraken, waardoor New Orleans en omgeving onder water kwam te staan.

Mensen en hun bezittingen werden verzwolgen door de verwoestende kracht van het water. De hulpverlening kwam traag op gang. Schokkende beelden van verdronken mensen en dieren riepen pijnlijke herinneringen op aan de tsunami van Kerst 2004. En sommigen van ons zullen ook hebben gedacht aan Zeeland en Zuid-Holland in februari 1953. Mede door gebrek aan eten, drinkwater, vervoer en onderdak ontstonden onhoudbare situaties.

Wij kunnen ons nauwelijks een voorstelling maken van het enorme leed dat de afgelopen dagen zoveel mensen is overkomen. Een ramp van deze omvang gaat ons bevattingsvermogen bijna te boven en doet ons beseffen hoe onvoorstelbaar de kracht van de natuur is.

Wij leven mee met de slachtoffers en hun familie en vrienden en met hen die in tergende onzekerheid zijn over het lot van anderen.

Toevallig ben ik in de gelegenheid om deze week persoonlijk de gevoelens van deelneming van de Kamer over te brengen aan de Voorzitter van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden.

Ik wil graag twaalf nieuwe medewerkers van het, eveneens nieuwe, Afghaanse parlement welkom heten, die op de publieke tribune hebben plaatsgenomen. U

Voorzitter

komt hier om te zien hoe wij werken. U komt hier om te leren en om zo veel mogelijk ervaring op te doen. Toen de vaste commissies voor Defensie en voor Buitenlandse Zaken in Kabul waren, is dit plan ontstaan. Ik ben erg blij om u hier in Nederland in de Tweede Kamer te mogen begroeten. Ik wens u een zeer leerzame week toe in Nederland en ik wens u alle succes toe bij het opzetten van een goed werkend parlement in uw land. Wij zijn er trots op dat wij daaraan ook op deze manier ons steentje kunnen bijdragen. Hartelijk welkom!

(Applaus)

De **voorzitter**: Geachte medeleden. Op uw tafeltje treft u een koffertje aan, dat het lespakket De Derde Kamer der Staten-Generaal bevat. Ik heb dit lespakket eerder vanmiddag overhandigd aan kinderen van de openbare Montessorischool Oog in Al uit Utrecht. Sommigen van u waren zo vriendelijk, daarbij aanwezig te zijn.

Die kinderen zijn nu op de tribune tegenover mij aanwezig. Ik verzoek de leden van de Kamer om dat lespakket straks mee te nemen, ernaar te kijken – het zou te ver voeren en te veel tijd kosten, hier nu de hele bedoeling van het pakket uiteen te zetten – en het lespakket aan een school in uw omgeving of elders in Nederland aan te bieden. Op die manier zet u een school via een persoonlijk contact met u aan het werk met de inhoud van dit lespakket. Alle scholen zouden het natuurlijk enorm op prijs stellen indien u ook zelf op die school betrokken zou willen zijn bij dit project. Ik dank u allen voor uw medewerking.

Aan de orde is het **mondelijke vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

Vragen van het lid Vos aan de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Justitie over de **uitlatingen van minister Pechtold inzake terrorisme en aantasting van grondrechten in Nederland, alsmede zijn kritiek op het verband dat tussen de islam en terrorisme wordt gelegd.**

□

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Minister Pechtold heeft een goede zomer gehad. Uitgerust en fris trekt hij ten strijde tegen de sfeer van angst rond terrorisme, het uithollen van grondrechten en het gekakel over islamitische terreur, waarmee je een hele godsdienst aan criminaliteit verbindt. Hij zei: wij hebben de grondrechten door de eeuwen heen per centimeter bevochten; als wij niet oppassen, geven wij ze per meter weg.

Voorzitter. Dat staat en ik zou zeggen dat kunnen Piet Hein, Johan en Rita in hun zak steken. Complimenten dus voor minister Pechtold, alleen heb ik nog wel een aantal vragen aan hem.

Allereerst zegt minister Pechtold te gruwen van privacybeperkende maatregelen en van maatregelen die inbreuk maken op de grondrechten van burgers. Hij zegt in het interview in Trouw dat hij ook in het kabinet de discussie daarover wil aangaan. Aan minister Pechtold heb ik de vraag: u was toch aanwezig bij de discussie bijvoorbeeld over het ontwerp-wetsvoorstel bestuurlijke maatregelen nationale veiligheid, met allerlei regels over meldplichten, omgangsverboden, gebiedsverboden, intrekkingen van subsidies. Wat is in die discussie uw inbreng geweest in het kabinet? Dat is heel recent geweest. Kunt u ons dat melden? Gaat u daarover het debat nog aan? U zegt ook bezwaren te hebben tegen het bewaren van computer- en telefoongegevens. Dat is nogal een discussie, ook vanavond weer. Wat is daarin uw inzet in het kabinet?

Ten tweede zegt u dat uw verhaal niet moet worden gezien als kritiek op het kabinet. Hoe moeten wij het dan wel zien? Op wie levert u dan kritiek? Wie anders dan het kabinet neemt nu maatregelen tegen terrorisme en zegt dat wij daarvoor toch een aantal grondrechten moten inperken? Wat vindt u van uitspraken die minister Remkes recent heeft gedaan op een AIVD-congres, waarin hij een rechtstreeks verband legt tussen islam en terrorisme? Zult u minister Verdonk ook aanspreken? Zij legt immers voortdurend het verband tussen islam en terreur.

Ten derde wil ik u vragen wat u vindt van de reacties van uw collega's, de heren Donner en Remkes. Zij zeggen ach, wij zijn het eens en u hoeft zich geen zorgen te

maken. Dat klinkt erg naar: aai over de bol, jongen, maar nu gaan wij weer over tot de grote serieuze mensenwereld, of liever gezegd de grote serieuze mannenwereld. Wat vindt u van een dergelijke reactie? Wat wilt u verder gaan doen in dat kabinet? Dan wil ik minister Remkes vragen: bent u het eens met minister Pechtold? U zegt van wel.

De **voorzitter**: U moet een beetje op uw tijd gaan let ten.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Maar hoe kijkt de minister dan terug op de toespraak die u recent hebt gehouden bij de AIVD? Ten slotte zou ik aan minister Donner willen vragen: minister Pechtold zal in het kabinet nog het een en ander aan de orde gaan stellen, maatregelen rond de bewaarplicht van computergegevens bijvoorbeeld, rond de privacy. Is er in het kabinet, wat u betreft, een open discussie mogelijk over dat soort punten? En wat gaat u gaan doen met deze inbreng van minister Pechtold?

□

Minister **Pechtold**: Voorzitter. "Angst wordt gebruikt om politiek te bedrijven", zo kopte gisterenavond de NRC. Ik schrok even toen ik hem uit de bus haalde, want ik dacht dat het ging over het debat dat ik hier vandaag met u zou hebben. Maar het was wat George Clooney, acteur en regisseur, zei over zijn nieuwste film Good night, and good luck. Het zijn vaak kunstenaars die de politiek in het debat scherp houden, maar ik vind dat politici ook zelf scherp dienen te blijven. Ook ministers moeten scherp blijven op hun verantwoordelijkheden en in mijn geval zijn dat de grondrechten.

Ik heb in het interview met Trouw, waar nog wat dingen na zijn gekomen, twee signalen willen geven. Het eerste betrof het hoeden van de grondrechten en het tweede, afgeleid daarvan, de integratie. Ten aanzien van de grondrechten is er de afgelopen jaren nationaal en internationaal het nodige gebeurd. Wij zijn wakker geschud door terrorisme. Onze democratieën en zelfs onze economieën worden aangevallen. Dat brengt een gevoel van onveiligheid met zich mee. Dat strekt verder dan alleen het terrorisme, want het wordt nu zelfs doorgetrokken tot de criminaliteit.